

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Pravidla společenského chování - ETIKETA

představování, tykání, oslovení

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: říjen 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY_6_INOVACE_3.ZSV.3
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** říjen 2012
- **Ročník:** 3. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

Vzdělávací oblast	Společenskovědní vzdělávání
Vzdělávací obor	Základy společenských věd
Tematický okruh	Kulturní antropologie

- Prezentace si klade za cíl obeznámit studenty se zásadami společenského chování v oblasti tykání a vykání oslovování a představování se. Součástí je ověřovací část.

Představování

Představování

- Nově příchozí se představuje osobám již přítomným (případně jednotlivci skupině).
- Při představování vsedě se **muž vždy postaví žena** naopak **zůstane sedět**.
- Připojí-li se k naší společnosti známý, jsme povinni jej představit ostatním členům společnosti.
- Své jméno při představování vyslovíme zřetelně a jasně nejlépe ve tvaru křestní jméno a příjmení.

Představování

- Pokud někoho představujeme uvádíme jeho/její tituly a funkce. Osobu blíže charakterizujeme.
- Představuje se (je představována) osoba společensky mladší osobě společensky starší (muž ženě, mladší staršímu, podřízený nadřízenému, atd.).
- OSS nabídne ruku ke stisku OSM.

Představování

**POZOR, POKUD SE PŘEDSTAVUJEME SAMI,
NEUŽÍVÁME AKADEMICKÝ TITUL, ANI KDYŽ JEJ
MÁME!**

Oslovování

Oslovování

- Pokud osoby oslovujeme příjmením, **vždy** musíme před ně uvést pane, paní, slečno apod.
- Pokud známe akademický titul dané osoby nebo její funkci, používáme je v obchodním a pracovním styku k oslovení místo jména (např. pane docente, pane řediteli, paní primářko);
- V těchto případech **používáme oslovení paní i v případě, že se jedná o dosud neprovdanou ženu.**

Oslovování

- Pokud má oslovovaná osoba více titulů, k oslovení používáme nejvyšší z hodnotí uvedených před jménem - zpravidla uvedenou jako první v pořadí

(např. Doc. Ing. PhDr. Huberta Rakvičku, DrSc., Ph.D. oslovíme "pane docente" - podrobněji viz Akademické tituly).

- To samé platí o funkcích.
- Mluvíme-li o třetí osobě, **NIKDY nepoužíváme pouze zájmeno on, ona**, ale zopakujeme titul nebo jméno (např. pan docent není přítomen).

Oslovování

VŽDY OSLOVUJEME 5. PÁDEM!

~~PANE NOVÁK~~

PANE NOVÁKU

~~PANE UČITEL~~

PANE UČITELI

~~PANE DOKTOR~~

PANE DOKTORE

Oslovení 1. pádem je považováno za neslušné.
Výjimky: Martinů, Filipi a některá jména cizího
původu.

Tykání a vykání

Tykání a vykání

Tykání je výrazem blízkých přátelských, intimních nebo příbuzenských vztahů. Může usnadnit a zrychlit komunikaci, někdy ovšem nastoluje nepříjemnou důvěrnost a za určitých okolností je urážkou. Dohodu o tykání následuje stisk ruky, přípitek nebo polibek, vždy je nutno citlivě zvolit, co je v dané chvíli nejvhodnější.

Tykání a vykání

- Tykání nabízí vždy OSS osobě společensky mladší (nadřízený podřízenému, starší mladšímu apod.);
- Za určitých okolností může OSM (zpravidla osoba věkově mladší) požádat osobu starší aby jí tykala, aniž ona bude uplatňovat stejný nárok;
- Požádá-li nás někdo o tykání, máme právo zdvořile odmítnout, případně odmítnutí taktně zdůvodnit .

Tykání a vykání

- Vrcholně nevhodné je tykat:
  - neznámé osobě.
  - z titulu nadřazenosti podřízeným, mladším lidem apod.
  - personálu a lidem vykonávajícím pro nás určité služby.
  - cizincům (např. Vietnamcům nebo Ukrajincům, ...).
  - Pokud jste si už s někým začali tykat, snažte se na to nezapomenout a při následujícím setkání se k vykání nevracet, uvedli byste dotyčného do rozpaků.

Cvičení

Rozhodněte, kdo komu podá ruku jako první (podtrhněte):

Děkan - rektor

Tchyně - snacha

Student - sestra jeho kamaráda

Host - hostitel (při odchodu)

Dívka - babička jejího přítele

Cvičení

Rozhodněte, kdo komu bude představen
(podtrhněte):

Vedoucí oddělení - uchazeč o místo

Matka přítele - vy

Vaše sestra - váš přítel

Společensky významná osobnost - společensky
méně významná osobnost

Cvičení

Rozhodněte, kdo koho pozdraví jako první (podtrhněte):

Nařízený - podřízený

Starší žena - mladší žena

Studentka - pedagog

Proděkan - uklízečka

Tchán - zeť

Vedoucí oddělení - sekretářka

Prameny a zdroje

- <http://kfl.fp.tul.cz/cs/dle-vyuujicich/item/zsc2-pedstaveni-osloveni>

DĚKUJI ZA POZORNOST.